

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ

: 690

ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು

: ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹರೀಶ್ ಕುಮಾರ್ (ವಿಧಾನಸಭೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)

ಉತ್ತರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ

: 11-12-2023

ಉತ್ತರಿಸುವವರು

: ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ																																																						
ಅ)	ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆ ದಾಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ; ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೀಡಲಾದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು; (ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರ ನೀಡುವುದು)	<p>ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆ ದಾಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರದ ನೀಡಲಾದ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.</p> <p align="right">(ರೂ.ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ಕ್ರ.ಸಂ</th> <th rowspan="2">ಜಿಲ್ಲೆ</th> <th colspan="2">2020-21</th> <th colspan="2">2021-22</th> <th colspan="2">2022-23</th> </tr> <tr> <th>ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ</th> <th>ಮೊತ್ತ</th> <th>ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ</th> <th>ಮೊತ್ತ</th> <th>ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ</th> <th>ಮೊತ್ತ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>03</td> <td>30.00</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>02</td> <td>37.50</td> <td>03</td> <td>17.00</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>ಹಾಸನ</td> <td>05</td> <td>37.50</td> <td>05</td> <td>37.50</td> <td>04</td> <td>30.00</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>ಕೊಡಗು</td> <td>06</td> <td>45.00</td> <td>09</td> <td>67.50</td> <td>03</td> <td>30.00</td> </tr> <tr> <td>ಒಟ್ಟು</td> <td></td> <td>11</td> <td>82.50</td> <td>16</td> <td>142.50</td> <td>13</td> <td>107.00</td> </tr> </tbody> </table>	ಕ್ರ.ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆ	2020-21		2021-22		2022-23		ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	1	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	-	-	-	-	03	30.00	2	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	-	-	02	37.50	03	17.00	3	ಹಾಸನ	05	37.50	05	37.50	04	30.00	4	ಕೊಡಗು	06	45.00	09	67.50	03	30.00	ಒಟ್ಟು		11	82.50	16	142.50	13	107.00
ಕ್ರ.ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆ	2020-21			2021-22		2022-23																																																	
		ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ	ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೊತ್ತ																																																	
1	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	-	-	-	-	03	30.00																																																	
2	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	-	-	02	37.50	03	17.00																																																	
3	ಹಾಸನ	05	37.50	05	37.50	04	30.00																																																	
4	ಕೊಡಗು	06	45.00	09	67.50	03	30.00																																																	
ಒಟ್ಟು		11	82.50	16	142.50	13	107.00																																																	
ಆ)	ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆ ಹಾವಳಿ ತಡೆ ಕುರಿತಂತೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಅನುದಾನದ ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು; (ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಂಕಿ ಅಂಶದೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು)	<p>ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆ ಹಾವಳಿ ತಡೆ ಕುರಿತಂತೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಅನುದಾನದ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ:-</p> <p align="right">(ರೂ.ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ಕ್ರ. ಸಂ</th> <th>ಜಿಲ್ಲೆ</th> <th>2020-21ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ</th> <th>2021-22ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ</th> <th>2022-23 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ</td> <td>121.55</td> <td>177.09</td> <td>338.16</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು</td> <td>115.299</td> <td>403.799</td> <td>494.262</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>ಹಾಸನ</td> <td>715.50</td> <td>1185.83</td> <td>1444.97</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>ಕೊಡಗು</td> <td>1028.303</td> <td>2816.375</td> <td>2803.34</td> </tr> <tr> <td>ಒಟ್ಟು</td> <td></td> <td>1980.652</td> <td>4583.094</td> <td>5080.732</td> </tr> </tbody> </table>	ಕ್ರ. ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆ	2020-21ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ	2021-22ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ	2022-23 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ	1	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	121.55	177.09	338.16	2	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	115.299	403.799	494.262	3	ಹಾಸನ	715.50	1185.83	1444.97	4	ಕೊಡಗು	1028.303	2816.375	2803.34	ಒಟ್ಟು		1980.652	4583.094	5080.732																								
ಕ್ರ. ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆ	2020-21ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ	2021-22ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ	2022-23 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನದ ವಿವರ																																																				
1	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	121.55	177.09	338.16																																																				
2	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	115.299	403.799	494.262																																																				
3	ಹಾಸನ	715.50	1185.83	1444.97																																																				
4	ಕೊಡಗು	1028.303	2816.375	2803.34																																																				
ಒಟ್ಟು		1980.652	4583.094	5080.732																																																				
ಇ)	ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಇಕ್ಕಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆ ದಾಳಿ ತಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು; (ವಿವರ ನೀಡುವುದು)	<p>ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಇಕ್ಕಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆ ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕಾ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಮುಂದುವರೆದು, ಮಾನವ-ಆನೆ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ:-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಅಪಜೀ 170 ಎಫ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಲ್ 2022, ದಿನಾಂಕ: 21.11.2022 ರಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದಿನಾಂಕ: 01.02.2023ರ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು 30.06.2023ರ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಮನಗರ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದರಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿ / ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಆನೆ ಕಾರ್ಯಪಡೆ (Elephant Task Force) ನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. 																																																						

Beard

		<ol style="list-style-type: none"> 2. ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಒಳಗೆ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರಕ್ಷಿತಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಗೊಳಿಸಿ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾಡಾನೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 3. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಲಂಟಾನ ಮತ್ತು ಯುಪಟೋರಿಯಂ ಕಳೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತೀವ್ರ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಲಂಟಾನ ಮತ್ತು ಯುಪಟೋರಿಯಂ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 4. ಕಾಡಾನೆಗಳು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅರಣ್ಯದಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ/ನಿರ್ವಹಣೆ, ಆನೆತಡೆ ಕಂದಕ ನಿರ್ಮಾಣ/ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಹಳಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬ್ಯಾರಿಕೇಡ್ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. 5. ಕಾಡಾನೆ ಹಾವಳಿ ತುರ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕ್ವಿಪು ಕಾರ್ಯಪಡೆ ತಂಡಗಳನ್ನು (RRT) ರಚಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 6. ಕಾಡಾನೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 7. ನಿಸ್ಸಂತು ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 8. ಕಾಡಾನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು 24 ಗಂಟೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 9. ಕಾಡಾನೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವಯಸ್ಕ ಹೆಣ್ಣಾನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ರೇಡಿಯೋ ಕಾಲರ್ ಅಳವಡಿಸಿ ಆನೆಗಳ ಚಲನ-ವಲನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್.ಎಂ.ಎಸ್. ಹಾಗೂ ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಮಾನವ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಗಾಯ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 10. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಪಟಳ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪುಂಡಾನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಆಗ್ನಿಂದಾಗ್ನಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 11. ಕಾಡಾನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
ಈ)	<p>ಸದರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ತಂತಿ ಬೇಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ? (ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರ ನೀಡುವುದು)</p>	<p>ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಇಕ್ಕಲಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ತಂತಿ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.</p>

ಸಂಖ್ಯೆ: ಅಪಜೀ 135 ಎಫ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಲ್ 2023

(ಈಶ್ವರ ಬಿ. ಖಂಡೆ)

ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು